

foranlediget os til at indbringe Forslag til denne Rigsretsanklage. Disse Forhandlinger ere endnu i friskt Minde, og det vilde være unyttig Tids-spilde at opriske alle de forskjellige Betragtninger og Bevisførelser, som da fandt Sted. Jeg tror derfor at kunne opfylde mit Hverv som Forslags-stillerens Ordspører ved kortelig at pointere, hvad det egentlig er, vi anke over med Hensyn til de trede Ministre Krieger, Holstein og Fommesbech, imod hvem dette Forslag til Anklage er rettet. — Det vil jo erindres, at for en Række Aar siden blev der i Finantsloven indført en Bemyndigelse for Regjeringen til at afhænde Frederiks Kirkeplads med den derpaa værende Ruin, og at denne Bemyndigelse blev gjentagen 6 Aar i Stad i Finantsloven; derpaa skete der en Afhændelse, som blev indledet af Minister Krieger som Finantsminister, og som blev videre udført af Grev Holstein som midlertidig Finantsminister, og som blev bragt til sin Kontraktafflutning af Fommesbech som Finantsminister. Det var denne Overdragelse af Frederiks Kirkeplads med den derpaa værende Ruin af disse tre Ministre til Statsraad Tietgen, som var til Forhandling her i Thinget forleden Dag gjennem Statsrevisionens Beretning om Statsregnskabet for 1874—75, og det var Statsrevisionens Indstilling, som gik ud paa at misbillige denne Afhændelse, som vandt Flertal her i Thinget. Forslagsstillerne anse denne Kompetenceoverfribelse, som Folkethinget saaledes har erklæret at være udført af disse trede Ministre, for at være i den Grad forfatningsstridig, at den egner sig til Rigsretstiltale. Den Bemyndigelse, som var givet den daværende Regjering gjennem Finantsloven for 1869—70, gik ud paa at forskaffe Statskassen en Kapitalindtægt, paa at bringe Penge ud af den paagjældende Eiendom. Derom indeholder saavel Statsrevisionens Betænkning som det af Folkethinget nedsatte Udvalgs Betænkning fuldstændig Oplysning. I Finantsloven for 1869—70 findes nemlig opført blandt Kapitaltilskud af Aktiverne til Aarets Indtægter de Summer, som antages at ville indkomme kontant ved Salg af Frederiks Kirkeplads og den derpaa værende Ruin. Hvorledes skulde nu Nogen kunne opfatte disse Ord anderledes, end at der maatte tilveiebringes en Kjøbsfum, som indbetales kontant, hvorledes skulde en Minister kunne være saa ensfoldig, hvorledes skulde en Mand, der gjentagne Gange har været Minister i en Række af Aar, være saa feilende i sin Opfattelse, at han skulde tro, at han kunde undlade at skaffe Penge tilskede, naar han brugte den Bemyndigelse, som her var givet ham? Dette Spørgsmaals Besvarelse forekommer mig at maatte falde derud, at ingen Minister kunde opfatte de Ord saaledes, som de bleve anvendte af Finantsminister Krieger og hans tvende Medkolleger, thi han solgte baade Pladsen og, om man vil, Ruinen paa Kredit,

uden at bringe nogen som helst Indtægt ud af den; han fik en Forbring paa en Mand paa 100,000 Rd, sikret ved Pant i nogle Grunde og saaledes, at det vilde være eller kan være en lang, lang Række af Aar, inden Kjøbsfummen kommer ud; han paadrog Statskassen den Forpligtelse at modtage og vedligeholde en Kirke, saafremt Kontrakten ellers blev opfyldt, og dersom Kontrakten ikke blev opfyldt, fik Statskassen jo i alt Fald vel en Del af disse Eiendomme tilbage, men nogen Indtægt kom der ikke ud af dem. Dernæst maa det formentlig forstaaes saaledes, at Minister Krieger ikke har solgt Ruinen og den dertil hørende Kirkeplads, men at han har betinget sig der at faae opført et Slags Kunstværk, som Statskassen saa skal beholde tilligemed de Ting, som blive tilbage af den nuværende Ruin, og overtage dem ligesom andre Bygninger, der staa til stadig Udgift paa Finantsloven. Det er den Maade, hvorpaa Minister Krieger benyttede denne Bemyndigelse. — Der forekommer mig at være graverende Omstændigheder tilskede ved denne Kompetenceoverfribelse; thi den Afhændelse, som havde laadet vente paa sig i Aarvækker, var dog ikke mere paatrængende, end at Ministeren kunde have udsat det til den paafølgende Rigsdag; han vilde da kunne have spurgt Folkethinget, om Finantsloven var at forstaa paa den mærkværdige Maade, hvorpaa han troede at kunne bringe den i Udøvelse. Minister Krieger undlod at gaa til Bevillingsmagten — jeg bruger dette Udtryk, uagtet den høiterede Kultusminister ikke vil anerkjende dette Udtryk, men jeg bruger det netop ogsaa af den Grund — Minister Krieger undlod at udsætte denne Sag, og hans Eftermand, den midlertidige Finantsminister, havde da ogsaa kunnet udsætte denne Sag og spurgt Folkethinget, om det vilde approbere en saadan Forskaelse. Men hvad der ogsaa var graverende, var, at Minister Krieger afsluttede en saadan Kjøbekontrakt som den foreløbige med Statsraad Tietgen Dagen før han fratraadte som Minister. Han fratraadte ikke, fordi Kongen kendte ham hans Dimission; han fratraadte efter Ansøgning, og han vidste, da han underskrev den foreløbige Overenskomst med Tietgen, at Dagen efter var hans Myndighed som Finantsminister ophørt. Det forekommer mig endvidere graverende, at Ministeren ikke søgte en kongelig Bemyndigelse til at afhænde denne Eiendom. Lad være, at denne Eiendom ikke kan betragtes som en Domæne, lad være, at man med Fysie kan anvende Grundlovens Bestemmelser og sige, at denne Eiendom, da den ikke er en Domæne, ikke skal sælges efter Lov. Det ligger vel allerede deri, at selve Tilladelsen er givet ved Finantsloven, men deraf følger dog ikke, at en kongelig Bemyndigelse til en Afhændelse skulde være overflødig. Jeg kan ikke erkjende, at en Minister skulde være berettiget til paa egen Haand uden Tilladelse fra Rigsdagen, uden